

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2010. április 28-i ülésére

Tárgy: A Kecskeméti kistérségben működő Közkincs Kerekasztal tagjai által létrehozott Kulturális stratégia rövid távú operatív programjának elfogadása

Az előterjesztést készítette:

Nagy Judit irodavezető
Intézményirányító és
Településfejlesztési
Iroda

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

Művelődési és Oktatási Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

Kutasiné Nagy Katalin s.k.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2010. április 28-i ülésére

Tárgy: A Kecskeméti kistérségben működő Közkincs Kerekasztal tagjai által létrehozott Kulturális stratégia rövid távú operatív programjának elfogadása
Iktatószám: I/81/32/2010.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás 2007-ben, 2008-ban és 2009-ben is sikeresen pályázott az Oktatási és Kulturális Minisztérium „Kistérségi Közkincs- Kerekasztal létrehozása és további működésének támogatása” elnevezésű pályázatán.

A pályázat célja:

Kerüljön be a kistérségi döntéshozók és előkészítők gondolkodásmódjába, hogy a kulturális fejlesztés a területfejlesztés elengedhetetlen része; egy térség fejlesztési tevének megfogalmazásakor kihagyhatatlan tényező. A kultúra területén feladatot vállalók között alakuljon ki és erősödjön a közös tervezés, cselekvés. Az előkészítő és elemző munkával készüljenek fel a különböző pályázati források és normatív támogatások lehívására kulturális fejlesztések területén is.

A Többcélú Társulás célja, a Kistérségi Közkincs Kerekasztal létrehozásával és működtetésével, hogy a közművelődés területén feladatot vállaló szakemberekben elültesse a közös gondolkodás, cselekvés iránti igényt, felhívja a figyelmet az együttműködés fontosságára mind a tervezés, mind a cselekvés, és nem utolsósorban a visszamérés időszakában.

A Közkincs Kerekasztal tagjai a kistérségben működő művelődési házak, könyvtárak és múzeumok munkatársai, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közművelődési Szakmai Tanácsadó és Szolgáltató Intézetének munkatársai és az Aranyhomok Kistérség-fejlesztési Egyesület településfejlesztői.

A 2009. évi pályázat feladatai között kiemelten szerepelt - a fent említett partnerek együttműködésével - a települési önkormányzatok, majd a Többcélú Társulás által elfogadott kistérségi Kulturális stratégia rövid távú operatív programjának elkészítése, amely a 2008-ban elkészített és 2009-2013 időszakra vonatkozó kulturális stratégiára épült. A kulturális stratégia rövid távú operatív programjának elfogadása a támogatás elszámolásának is feltétele.

A dokumentum a 2009. augusztus és 2010. április közötti időszakban megtartott Közkincs Kerekasztal ülések alkalmával született meg a partnerek aktív munkájaként, amely a jövőben segítséget nyújthat a kultúra területén lévő fejlesztésekhez. **A teljes dokumentum terjedelme miatt (82 oldal) nem került kiküldésre az a Polgármesteri Hivatal Intézményirányító és Településfejlesztési Irodájánál megtekinthető. Az előterjesztés melléklete csak a településünket érintő rész.**

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

.....2010. (.....) ÖH.

A Kecskeméti kistérségben működő Közkincs Kerekasztal tagjai által létrehozott Kulturális stratégia rövid távú operatív programjának elfogadása

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Kecskeméti kistérségben működő Közkincs Kerekasztal tagjai által létrehozott Kulturális stratégia rövid távú operatív programját elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2010. április 28.

Lajosmizse, 2010. április 13.

Basky András s.k.
polgármester

az önkormányzattal és intézményeivel együttműködve képviselik a településen élők érdekeit. Az informatikai szolgáltatások biztosítása érdekében e-Magyarország pontként működő Teleházat üzemeltet együttműködési megállapodás keretében az önkormányzattal. Az egészséges életmód népszerűsítése érdekében pályázati támogatással beszerzett kerékpárokkal túrákat szervez a Fülöpházi Kulturális Egyesület tagjaival közösen. Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub rendszeres összejöveteleket tart a faluházban és sikeres baráti találkozót szervez a szomszédos nyugdíjas klubok tagjaival.

Rendezvények

Minden évben megrendezésre kerül a Majális a sportcentrum területén, kulturális és sport bemutatóval. Ezen túlmenően, évek óta nagy sikerrel örvend a hagyományörző szüreti felvonulás népzenei és néptánc bemutatóval, amely szeptember közepén kerül megrendezésre. A községi Idősek napját minden évben megrendezik december közepén, ahol kulturális műsorral, vendéglátással, apró ajándékkal köszöntik a helyi Szépkorúakat.

Marketing

A településen 9. éve jelenik meg a Kunbaracsi Hírmondó, 280 példányban. Ezen kívül a község honlapján, a www.kunbaracs.hu oldalon is számos információ megtalálható.

Látnivalók, hagyományok

Jelenleg magántulajdonban van az a gyönyörűen felújított Kunbaracsi Vörös kastély, amelyet az 1780-as években a Teleki család építtetett a településen.

A Római Katolikus templom mellett épült fel a 2008. júniusában felszentelt Fa harangtorony, amelynek belsejében megtekinthető a „Harangtorony építése képekben” című fotó gyűjtemény is.

Épült a falu belterületén a Bagó erőben egy Millenniumi szoborcsoport.

A település határában érintetlen természeti környezetben található a gyöngyvirágos tölgyes, az ősbörök és az orchideás rét.

Együttműködések a kistérség más településeivel

Kiváló a kapcsolat a Fülöpházi Kulturális Egyesület tagjaival, akikkel közösen kerékpártúrákat szoktak szervezni. Ezen kívül a Kökény Citerazenekar számos alkalommal fellép a kistérség településeinek kulturális rendezvényein.

Testvértelepülési kapcsolatok

Kunbaracs község nem rendelkezik testvértelepülési kapcsolatokkal.

3.10. Ladánybene

A település múltja és jelene

Ladánybene Bács-Kiskun megye északi határán, a Duna-Tisza köze és a kiskunsági homokhátság térségében található, Kecskeméttől 24 km-re ÉNy-ra fekszik. A felszín nagy részét futóhomok borítja, ugyanakkor több területsávban tagolt buckavonulatokkal is találkozhatunk. Ladánybene mezőgazdasági település, jelentéktelen iparral. A föld gyenge minőségű homokos talaj. A település 4072 hektáron terül el. A község az ország napfényben leggazdagabb területéhez tartozik. Másik jellemzője a csapadékszegény éghajlat, emiatt elég

jelentős talaj- és légköri aszály lép fel, melynek következtében ritka növények, növénytársulások találhatók. A község megközelíthetősége jó, akár a megyeszékhelyről akár a fővárosból érkeznek ide látogatók. A lakosság száma 1723 fő. Népeisége magyar és többségében római katolikus vallású.

Ladánybene a nevét a Bene pusztá és Jászládány nevek összekapcsolódásából kapta az 1800-as évek közepén. A terület, mint pusztá, a honfoglalás korában Solt fejedelem birtokát képezte, aki 922-ben I. Berengár olasz császár védelmében jelen volt Itáliában. Az egyik katonája volt „Bene vitéz” (pontos neve nem ismert, egyes források Őrs ölbő-ként említik), aki tettéért jutalmul kapta a fejedelemtől a pusztát. A sírját a benei pusztán az 1800-as évek elején tárták fel, ahol az ékességeivel és a lovával együtt volt eltemetve.

A terület a törökidőszak idején (1599) Dimitri Zselik tímár birtokát képezte. A Rákóczi szabadságharc idején a jászságot kinőtte az ottani pásztorok, ezért terjeszkedni kezdtek. Folyamatosan húzódtak le a Duna-Tisza közére. Így került bérleményébe Jászládánynak és Jászberénynek Bene pusztá. 1745-ben a jászok a területet jogilag is megkapták. Bene pusztá felét Jászládány kapta meg.

Az 1800-as évek közepétől kialakult egy önálló település, mely 1878-tól önálló, saját iskolával rendelkezett. Ladánybene a magyar királyi belügyminiszter 137968/1907. számú rendeletével alakult, meg mint nagyközség 1909. január 1-től.

A környékbeli ősből kiváló kirándulóhelyet biztosít az ide látogatóknak. A falutól jó 2 km-re Kunbaracs felé található a paraszti életet bemutató Tájmuzeum, (a Jajgató dűlő és az összekötő út kereszteződésénél). A falu határában a Kiskunsági Nemzeti Park által védett területen számos ritka növényfajt találunk.

A községben kereskedelmi szálláshely külterületen szép erdős környezetben található. A Templom d. 48. szám alatti Pik-Pak Lak 10-12 fő részére tud egész évben szállást biztosítani. A korábban már említett Tájmuzeumnál van lehetőség nyáron kisebb, 15-20 fős csoportok tábori körülmények közötti elszállásolására. Ezen kívül a falu mesterséges tavai alkalmasak horgászásra.

Minden évben fellép a községben a Ladánybene 27 reggae zenekar.

Évente július hónap utolsó hétvégéjén péntek estétől vasárnap hajnalig „Falunap”-ot tartanak, ahol együttesek koncertjeivel, egész napos színes műsorfolyammal, fogathajtó versennyel, főzőversennyel illetve utcabállal szórakoztatják az ide látogatókat.

A falunap keretében a helyi és meghívott neves művészek alkotásaiból népművészeti és képzőművészeti kiállítások kerülnek megrendezésre, melyet színművészek közreműködésével irodalmi-zenés műsor keretében nyitnak meg.

A kiállításainkon már több nem csak Magyarországon ismert és elismert művész vett részt.

Jellemző a Falunap sikerére, hogy aki egyszer részt vett rajta az újból visszatér, de már barátaival együtt, így évről-évre nő a vendégek száma.

Intézmények, színterek

Ladánybene Község Önkormányzatának, valamint Kunadacs Község Önkormányzatának döntése alapján a két település *iskolafenntartó társulás* keretében látja el az általános iskolai, valamint az óvodai oktatást.

A tagintézmények közösen együttműködve szerveznek szakköröket, kirándulásokat, egyéb rendezvényeket.

A viszonylag kis alapterületen, de jelentős könyvtárral rendelkező *könyvtár* kapcsolatban áll a Kecskeméti Katona József Könyvtárral. A községi könyvtárat gazdag könyvvásárlásoknak, Internet használati lehetőségüknek, különféle tanfolyamoknak és

továbbképzéseknek köszönhetően sokan látogatják. Különösen időseket célzó programjaik népszerűek.

A Művelődési Ház a falunap alkalmával minden évben teret ad képzőművészeti kiállításnak, Községi rendezvényekre és programokra áll rendelkezésre.

Szervezetek, közösségek

A *Ladánybenei Pannóniások Baráti Körének* egy a jelmondata: „Magyar motor, magyar embereknek, magyar utakra”. A településen jó páran vannak, akik a fenti értékeket sokra becsülik, fontosnak tartják ezek megőrzését, továbbadását. Emellett szeretik a motorozást, mely egyben egyfajta szabadságot is jelent, és hisznek abban, hogy minden kis közösség hozzájárul a nagyobb közösség fejlődéséhez, sikereihez.

A szabadidős tevékenység mellett a *Margaréta Nyugdíjas Klub* közössége komoly részt vállal a település programjaiban, rendezvényeiben is: immár hagyománnyá vált, hogy a nagy népszerűségnek örvendő falunapi fellépés mellett minden évben szép és színvonalas műsorral készülnek október 6-ra, október 23-ra és március 15-re. Folyamatosan bővítik ismeretségi körüket, igyekeznek minél több hasonló klubbal, illetve intézménnyel kapcsolatot kiépíteni, a már meglévő kapcsolatokat ápolni.

A *Ladánybenei Football Club* a település hírnevét öregbíti eredményeivel, története elválaszthatatlan az immár 100 esztendő faluétól, hiszen a sportot, különösen a labdarúgást kedvelő lakosság körében a klub mindig nagyon kedvelt volt, folyamatos fejlődését nagy érdeklődés övezte és ma is figyelemmel kísérik.

A *Ladánybene Községért Alapítvány* közel tíz éve alakult. Akkori célja volt Ladánybene községben a lehetőségekhez mérten azoknak a céloknak a támogatása, melyek a település fejlődését, az itt élő emberek életkörülményeinek javítását szolgálják.

Rendezvények

Az év első rendezvénye, mely februárban kerül megrendezésre a Polgármesteri Bál. Közkedvelt a Falunap, mely július utolsó hétvégéje esik. Az őszi hónapok nagy eseménye az Off-Road Találkozó és Verseny, a Szüreti Felvonulás, és a Ladánybenei Búcsú. Decemberben kerül megrendezésre a Falu Karácsonya.

Marketing

Havonta jelenik meg a Benei Hírmondó, ezen kívül a településről készült egy könyv *Ladánybenei Évszázadok* címmel, valamint zsebtérkép is. A település honlapja a www.ladanybene.hu-n érhető el.

Látnivalók, hagyományok

A természeti értékei közül kiemelkedő a környékbeli ősből, mely kiváló kirándulási helyet biztosít az ide látogatóknak. A falu határában a Kiskunsági Nemzeti Park által védett területen számos ritka növényfajt találunk. A községben kereskedelmi szálláshely külterületen szép erdős környezetben található.

A Szentábrahám Park Ladánybene Község egyik testvértelepüléséről kapta a nevét. Minden érdeklődő számára nyitott megtekinthető. Örömmel használják, családok, fiatalok egyaránt, hiszen itt található a játszótér is.

A falutól jó 2 km-re Kunbaracs felé található a paraszti életet bemutató Tájmuzeum, (a Jajgató dűlő és az összekötő út kereszteződésénél). A Tájmuzeumtól nem messze, tovább

haladva a kövesúthoz közel szép környezetben, fenyves erdő közepén található a Barcsay Kúria.

1980-ban Ladánybene külterületén a Templom dűlőben a falutól 1,2 km távolságra egy templomromra bukkantak. A feltárás során és a helybeliek elbeszélései alapján arra lehetett következtetni, hogy itt már korábban is volt feltárás. A település első templomát még valószínűleg az Árpád-kor végén emelték. Döngölt agyagalapozásra téglából épített falú, félköríves szentélyű, kisméretű templom volt. A templomot kőből épített kerítőfal vette körül, ez a terület egyben a falu temetője, az itt élők végső nyughelye volt. A templom pusztulása az 1680-as években indult meg, romjai a 19. század végéig álltak. A templom helyén 1982 és 1992 között folyt régészeti kutatás. Ennek során történt meg a templom alapfalának kibontása, építési periódusainak megállapítása és a temető 541 sírjának feltárása. A megtalált sírok leletei alapján a temetőt főleg a 14-17. század középeig előfordultak. A sírokból viszonylag gazdag késő középkori leletanyag került elő, főleg ékszerek, ruhadíszek, viseleti tárgyak. Ezek a tárgyak az egykor itt élő falusi lakosság gazdag és sokszínű kultúráját idézik elénk. Az ásatás során előkerült leletanyagot a kecskeméti Katona József Múzeum régészeti gyűjteményében őrzik. A közelben került elő, 1840-es években, az első hiteles honfoglalás kori sírleletünk, a lovával együtt eltemetett Bene vitéz is.

A településen megtekinthető még a Milleniumi Hősi Emlékmű is. A településen több kézműves is munkálkodik, amely alkotások különböző kiállításon és rendezvényen bemutatkoztak már, valamint az általános iskolában kézműves csoport működik.

Együttműködések a kistérség más településeivel

A helyi Football klub a kistérség több településével évente kétszer mérkőzik meg.

A Lovas Klub egyesület több település fogathajtó versenyén indul el.

Falunap keretében a környékbeli települések fellépői számára lehetőséget biztosítanak szereplésükhöz.

Testvértelepülési kapcsolatok

Két külföldi testvértelepülése van a falunak Szentábrahám (Erdély) és Nebelschütz (Németország). A romániai kapcsolat 1994 óta tart, a németországi viszont 2002 óta. Minden évben részt vesznek a ladánybenei falunapon a testvértelepülések küldöttei és csoportjai, akik színes kulturális műsorral kedveskednek a falunap látogatóinak.

3.11. Lajosmizse

A település múltja és jelene

A Duna-Tisza közén, Budapest és Kecskemét között, az utóbbtól alig tizenkilométerre fekszik Lajosmizse „Isztambul és London között félúton”. Lakossága 11.623 fő.

Az 1993-ban várossá lett Lajosmizse nagyközségi és pusztai múltja érdekesen ötvözi a Jászság és a Kiskunság történelmét, hagyományát. Lajos, Mizse és Bene falvak történelme régi időkig nyúlik vissza, régészeti leletek bizonyítják, hogy a bronzkortól kezdve ez a vidék népes volt. A tatárjárás pusztítását követően nomád kunok telepedtek le, majd a török kiűzését követően a Habsburg-ház használta a pusztákat. Egészen a XIX. század végéig Jászberény birtokolta az akkori nevén Lajost, Mizsét és Benepusztát felét, a jász gazdák nyári kerteknek, nyaralóknak és legeltetésre alkalmas területeknek használták a pusztai

